

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
सोमवार, दिनांक १ ऑगस्ट, २०१६
(दुपारी १२.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे -

(क) मंगळवार, दिनांक १९ जुलै, २०१६ रोजी उत्तरीत झालेल्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील राखून ठेवण्यात आलेला श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप व इतर वि.प.स यांचा "संग्रामपूर (जि.बुलढाणा) व तेल्हारा (जि.अकोला) तालुक्यातील शेतकरी सिंचनाच्या लाभापासून वंचित असल्याबाबत" या विषयावरील तारांकित प्रश्न क्रमांक २०५९१.

(ख) तारांकित प्रश्न.

दोन : कागदपत्रे सभागृहासमोर ठेवणे.

(क) उच्च व तंत्र : (१)
शिक्षण मंत्री

"महाराष्ट्र विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ मधील कलम २ च्या खंड (द) व कलम ३ च्या पोट-कलम (१) व (२) अन्वये अधिसूचना क्रमांक एमआयएससी-२०१५/प्र.क्र. २५२/तांशि-४, दिनांक १६ जून, २०१५ अनुसार अनुसूचीच्या स्तंभ (२) व (३) मध्ये व्यावसायिक शैक्षणिक अभ्यासक्रम तसेच त्यासाठीच्या प्रवेशासाठी व पात्रतेसाठीच्या अटी व शर्ती प्रसिध्द केलेली अधिसूचना क्रमांक बीएड ४६१५/प्र.क्र.२१०/मशि-२, दिनांकित २१ जानेवारी, २०१६ तसेच महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) (पुढील अडचणी दूर करणे) आदेश, २०१६ या विषयावरील आदेश क्रमांक शुल्क-२०१२/प्र.क्र. १८३/१२/मशि-२, दिनांकित २१ जानेवारी, २०१६" सभागृहासमोर ठेवतील.

असुधारित प्रत

- (२) "महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक विधी पदवी पाठ्यक्रमांना द्यावयाच्या प्रवेशाचे विनियमन), नियम, २०१६ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक सीईटी.२०१६/प्र.क्र.२४३ /मशि-२, दिनांकित २ एप्रिल, २०१६" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) "महाराष्ट्र विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (व्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर शिक्षक प्रशिक्षण अध्ययनक्रमांना (बी.एड., बी.पी.एड., एम.एड., एम.पी.एड.) द्यावयाच्या प्रवेशाचे विनियमन), नियम, २०१६ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक बी.एड.-४६१६/प्र.क्र.१/मशि-२, दिनांकित ६ मे, २०१६" सभागृहासमोर ठेवतील.

- (२) आदिवासी विकास मंत्री : "महाराष्ट्र अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१६ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक एसटीसी २०१६/प्र.क्र.१०५/का.१०, दिनांकित ३० जून, २०१६" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) उद्योग मंत्री : "महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाचा सन २०११-२०१२ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री : "महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचा सन २०१२-२०१३ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल, वार्षिक लेखे आणि लेखापरिक्षण अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) मत्स्यव्यवसाय विकास मंत्री : "महाराष्ट्र मत्स्योद्योग विकास महामंडळ मर्यादितचा सन २०१०-२०११ या वर्षाचा एकोणचाळीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : म.वि.प.नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने — असल्यास.

चार : लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) -

(१) (बुधवार, दिनांक २७ जुलै, २०१६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या

क्रमात दर्शविण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना) —

श्री. संजय दत्त, अनिल भोसले, नरेंद्र पाटील, संदिप बाजोरिया, अॅड. जयदेव गायकवाड, सर्वश्री. धनंजय मुंडे, अमरसिंह पंडित, सुनिल तटकरे, हेमंत टकले, सतिश चव्हाण, जयवंतराव जाधव, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यशासनाने जसलोक, ब्रीच कॅन्डी, बॉम्बे हॉस्पिटल, लिलावती, हरकिसनदास, नानावटी, हिंदुजा अशा अनेक खाजगी धर्मादाय रुग्णालयांना माफक दरात जागा दिलेली असणे, त्याबदल्यात त्यांच्यावर घालण्यात आलेल्या अटीनुसार गरीब रुग्णांना सवलतीच्या दरात आरोग्य सुविधा पुरविण्याची त्यांच्यावर जबाबदारी असणे, सदरील धर्मादाय रुग्णालयांबाबत वारंवार तक्रारी येऊ लागल्याने शासनाने शासननिर्णय जारी करून त्याद्वारे २३ आरोग्यसेवकांची नियुक्ती करून गरिबांना पुरेश्या आरोग्यसुविधा अटीनुसार पुरविल्या जातात कि नाही हे पाहण्याचे काम दिलेले असणे, नियमानुसार सदर रुग्णालयांना एकूण खाटांच्या (बेडसच्या) २० टक्के बेड गरिब रुग्णांसाठी आरक्षित ठेवणे बंधनकारक असणे, परंतु सदर रुग्णालये नियम तोडून कागदोपत्री पुरावे न ठेवून आरक्षित बेडची सुविधा इतर रुग्णांना पुरवित असणे, यामध्ये कागदोपत्री खोटा रिपोर्ट करत असल्याचे आढळून येणे. मा. मुख्यमंत्र्यांनी अशा प्रकारचा गैरव्यवहार रोखण्याच्या दृष्टिने रुग्णांचे रेशन कार्ड तसेच दारिद्र्यरेषेखाली असल्याचा पुरावा ऑनलाईन तपासण्याचे सॉफ्टवेअर तयार करण्याच्या संबंधितांना सूचना दिलेल्या असणे, सदर रुग्णालयांत चाललेल्या अनागोंदी कारभारावर वचक ठेवण्याच्यादृष्टिने नियुक्त केल्या गेलेल्या या आरोग्य सेवकांच्या कामामध्ये संदिग्धता आढळून आल्याने या आरोग्यसेवकांना मे-२०१६ दरम्यान रुग्णालयात माहिती पुरविण्यास नकार देण्यात आलेला असणे, यामुळे शासन निर्णय जारी करून देखील सदर रुग्णालये शासनास दाद देत नसल्याचे आढळून आल्याने राज्यातील रुग्णांमध्ये व जनमानसात पसरलेली चिडीची व असंतोषाची भावना, याकरिता धर्मादाय रुग्णालयांकडून गरिब रुग्णांची होत असलेली फसवणूक रोखण्याबाबत व सदरील रुग्णालयांच्या गैरव्यवहाराबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

(शुक्रवार, दिनांक २९ जुलै, २०१६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना) — (अनुक्रमांक (२) ते (७)) -

(२) डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री. किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, ख्वाजा बेग, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"नुकतेच माहे जून, २०१६ मध्ये राज्य शासनाने आषाढी यात्रेसाठी पाच कोटीचे यात्रा अनुदान देण्याची घोषणा करणे, संपूर्ण महाराष्ट्राचे श्रद्धास्थान असलेल्या पंढरपूरला विठ्ठलाच्या दर्शनाला महाराष्ट्रातून लाखो वारकरी येत असून वारकरी संप्रदायामध्ये आषाढी आणि कार्तिकी वारीचे महत्व असणे, आषाढी एकादशीच्या यात्रा काळात पंढरपूर परिसरात लाखोंच्या घरात भाविक येत असणे, परंतु त्याठिकाणी वारकऱ्यांसाठी राहण्याची, भोजनाची व्यवस्था नसणे, आंघोळीसाठी, शौचालयासाठी जागा नसल्याने मिळेल त्या ठिकाणी आपला प्रातःविधी व आंघोळी करून घेत असल्यामुळे परिसरात सर्वत्र अस्वच्छता पसरणे, अस्वच्छतेमुळे शहरात रोगराईचे प्रमाण वाढून साथीचे आजार पसरत असणे, याकरिता चंद्रभागा नदीवर आंघोळीकरिता/कपडे बदलण्याकरिता महिला भाविकांना बंदिस्त जागा उपलब्ध करून देणे, त्याकरिता फायबर खोल्या तयार करणे, तसेच वीज खंडित होऊन गोंधळ होऊ नये म्हणून वारकरी पालखी तळावर हाय मास्ट दिवे बसवणे, बसस्थानक आणि रेल्वे स्टेशनच्या परिसरात शौचालये बांधणे, त्याचप्रमाणे पंढरपुरकडे येणारे बहुतांश रस्ते हे अत्यंत खराब अवस्थेत असल्यामुळे त्यांची तात्काळ डागडुजी करणे, वारकऱ्यांसाठी सर्व सोयी-सुविधायुक्त इमारत बांधणे, या समस्यांकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी भाविकांची होत असलेली गैरसोय, उपरोक्त सर्व सोयी-सुविधा देण्याकरिता "यात्रा अनुदाना" तून निधी उपलब्ध करून सत्वर कार्यवाही करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

(३) **श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे **महसूल मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"कोकणातील रायगड जिल्हा एक प्रमुख फलोत्पादन जिल्हा असणे, रायगड जिल्ह्यात आंबा, काजू, चिकू, नारळ व फुलशेतीची मोठ्या प्रमाणात लागवड झाली असल्याने जिल्ह्यात शेतकऱ्यांना शेती हे एक उदरनिर्वाहचे प्रमुख साधन असणे, रायगड जिल्ह्यात फळबाग लागवडी योग्य जमीनी मोठ्या प्रमाणात असणे, त्यामुळे जमीनीचे भाव मोठ्या प्रमाणात वाढलेले असणे, जमीनीच्या वाढलेल्या भावामुळे मोकळ्या व ओसाड असणाऱ्या जमिनीवर स्थानिक भू-माफीयांनी दलालांच्या संमतीने मोठ्या प्रमाणावर जमीनीची विक्री केलेली असणे, तळा, जि.रायगड येथील हजारो एकर सरकारी जमीन शासकीय अधिकारी व स्थानिक भू-माफीया दलालांच्या संमतीने विक्री केलेली असणे, मौजे.पढवण, ता.तळा येथील बऱ्याचशा सातबारा उतान्यावरील सरकारी आकारी पड या नोंदी कमी करून दरसाल कबुलायतदार होत या नोंदी दलालांच्या संगनमताने घेतल्या गेलेल्या असणे,

१९५६ पासूनच्या सरकारी आकारी पड असणाऱ्या या जमीनींची बेकायदेशीररित्या विक्री करून शासनाची फसवणूक केलेली असणे, यामुळे शासनाचा हजारो कोटी रुपयांचा महसूल बुडाला असणे, या गैरव्यवहाराची चौकशी करण्यासाठी माहिती अधिकारांतर्गत माहिती मागवली असताना सुद्धा अनेक आदेशांच्या नस्ती तहसिल कार्यालयातून गायब होऊन २१ आदेशांपैकी फक्त ६ आदेशांच्याच नोंदी दप्तरी दिसून येत असणे, पढवण गावाप्रमाणेच तालुक्यातील इतर गावांमध्ये देखील शासकीय जमीनीची विल्हेवाट लावल्याच्या अनेक तक्रारी दाखल झालेल्या असणे, या प्रकरणात गुंतलेले भूमाफिया हे सत्ताधारी पक्षाचे स्थानिक पदाधिकारी असल्याने कागदपत्रे गहाळ होणे, प्रकरणांची चौकशी न होणे, यामुळे स्थानिक नागरिकांमध्ये पसरलेला प्रचंड असंतोष, शेतकऱ्यांच्या जमिनी बेकायदेशीररित्या विकून शेतकऱ्यांना देशोधडीला लावणाऱ्या भूमाफियांवर व अधिकाऱ्यांवर कडक कारवाई करण्याबरोबरच सी. बी. आय. द्वारे चौकशी करण्याची होत असलेली मागणी व यावर शासनाची भूमिका."

(४) **श्रीमती विद्या चव्हाण**, सर्वश्री. धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, नरेंद्र पाटील, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, ख्वाजा बेग, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **गृहनिर्माण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबई मालाड खोत डोंगरी गृहनिर्माण संस्था, इंदिरानगर (जोगेश्वरी) एसआरए गृहनिर्माण सोसायटी (मजास), मौजे मोगरा शिवशाही अंधेरी (पूर्व) अपना घर सहकारी गृहनिर्माण संस्था अंधेरी, छाया गृहनिर्माण संस्था, अंधेरी (पूर्व) कामगारनगर नं. १ नागरी जनहित वेलफेअर सोसायटी, न्यू प्रभादेवी रोड प्रभादेवी सर्व झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्प, ओमकार रिएल्टर अॅन्ड डेव्हलपर जानुभोई नगर मालाड झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, परिवार साफल्य न्यु परेल शिवडी लेबर कॅम्प, परेल मजासवाडी सहकारी गृहनिर्माण संस्था सूर्योदय गृहनिर्माण सोसायटी मजास वाडी जोगेश्वरी (पूर्व) या प्रकल्पांमध्ये बहुतांश संस्था नोंदणीकृत नसणे, भूखंडाचे सिमांकन न करणे, भूखंडात घरे नसताना संस्थेच्या कार्यकारिणीवर सभासद म्हणून घेणे, पात्र घरे असणाऱ्यांना अपात्र ठरविणे, नियमाप्रमाणे सभा न घेणे, तसेच झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेचा LOI रद्द असणे, निष्कासितांना भाडे न देणे, पुनर्वसना अगोदर विक्रीची इमारत बांधणे, वैयक्तिक करारनाम्याची नोंदणी न करणे, मंजूर नकाशे न दाखविता बांधकाम करणे, सर्वसाधारण सभेला मृत माणसाची नावे दाखविण्यात येणे, नैसर्गिक नाला अरुंद करून गटार बांधणे, ७०० झोपडपट्टीधारकांना अन्यायाने अपात्र करणे, अशाप्रकारे उपरोक्त गृहनिर्माण सोसायट्यांमध्ये भ्रष्टाचार, गैरव्यवहार होत असल्याने गृहनिर्माण सोसायट्यात राहणाऱ्या नागरीकांच्या हक्कांवर गदा येत असणे, याबाबत

सदर सोसायट्यांच्या संस्थांची तसेच विकासकांची चौकशी करून कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(५) **श्री. जयंत पाटील, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **ऊर्जा मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील साखर कारखान्यांना मूलभूत सुविधा संमती (इन्फ्रास्ट्रक्चर क्लीअरन्स) प्रलंबित असल्यामुळे महाराष्ट्र राज्य वितरण कंपनी (एम.एस.सी.डी.सी.एल.) बरोबर वीज खरेदी करार (पॉवर पर्चेस अॅग्रिमेंट) करण्यास अडचण येणे, पॉवर पर्चेस अॅग्रिमेंट किमान २ हजार मेगा वॉटसाठी संमती मिळणे आवश्यक असणे, ज्या कारखान्यांकडे सहवीज निर्मिती प्रकल्प आहेत त्या कारखान्यांना शेतकऱ्यांना एफ.आर.पी.देणे सोईस्कर होणे, परंतु ज्या कारखान्यांकडे सहवीज निर्मिती प्रकल्प नाही आहेत अशा कारखान्यांना शेतकऱ्यांना एफ.आर.पी. देण्यास अडचणी निर्माण होत असल्यामुळे ते साखर कारखाने आर्थिक संकटात सापडणे, ज्या कारखान्यांकडे सहवीज निर्मिती प्रकल्प नाहीत, त्यांना सहवीज निर्मिती प्रकल्पात समाविष्ट करून घेतल्यास त्यांच्यावर येणारे आर्थिक संकट दूर होऊन त्या साखर कारखान्यांना शेतकऱ्यांना एफ.आर.पी.देणे सोईस्कर होणे, या अडचणीत असलेल्या साखर कारखान्यांना व शेतकऱ्यांना न्याय मिळणेसाठी शासनाने करावयाची उपाययोजना व केलेली कार्यवाही."

(६) **श्री.प्रकाश गजभिये, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **राज्य उत्पादन शुल्क मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यात अनेक वर्षांपासून विविध संघटना, पक्षाच्या कार्यकर्त्यांनी तसेच महिला संघटनांनी वेळोवेळी राज्यभर दारुबंदीसाठी आंदोलन करण्यात येणे व महिलांचा दारुबंदीसाठी आग्रह असणे, देशातील गुजरात, केरळ, आंध्रप्रदेश, हरियाणा, बिहार, तामिळनाडू, मिझोरम, नागालँड, मणिपूर राज्यात दारुबंदी झाल्याने महाराष्ट्र राज्यातही दारुबंदी करण्याची मागणी वारंवार होणे, महाराष्ट्र राज्यात वर्धा जिल्ह्यात पूर्णपणे दारुबंदी असताना गडचिरोली व चंद्रपूर जिल्ह्यातही दारुबंदी झाल्याने अनेक कुटुंब दारुमुळे उद्ध्वस्त होण्यापासून वाचली तर तरुण पिढी दारुसारख्या मोठ्या नशेच्या आहारी जाण्यापासून वाचल्याने तेथील जनतेत आनंदाचे वातावरण निर्माण होणे, राज्यातील वर्धा, चंद्रपूर व गडचिरोली मागोमाग संपूर्ण राज्य दारुमुक्त करून राज्यातील करोडो कुटुंब व तरुणांना दारुसारख्या भयंकर नशेपासून दूर करण्याची मागणी राज्यातील जनतेतून होणे, तरीही दारुबंदीकडे सरकारने दुर्लक्ष करणे, त्यामुळे वेळप्रसंगी समाजामध्ये तसेच माणसा-माणसांमध्ये होत असलेले कलह, दारुच्या

नशेमुळे होणारी हाणामारी तसेच तरुण पिढी, शालेय विद्यार्थी यांच्यामध्ये दारुचे व्यसनात होणारी प्रचंड वाढ, दारुच्या अतिसेवनाने जीवन उध्वस्त होणे, तर सैराट सारख्या व अनेक चित्रपटांमध्ये दाखविण्यात आलेल्या अशिल्ल दृश्यांमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये होणारे बदल व त्यातून होणारे ऑनरकिलिंग, खून, बलात्कार, दरोडे, विनयभंग, महिलांवर क्रूर अत्याचार, आत्महत्या, विषारी दारुमुळे होणारे मृत्यू, विष पिऊन आत्महत्या करणे, राज्यात फक्त २६ जानेवारी, १५ ऑगस्ट, ३० जानेवारी, शहिददिन, १ मे, महाराष्ट्र दिन, २ ऑक्टोबर, आषाढी व कार्तिकी-एकादशी निमित्त शासनातर्फे संपूर्ण दिवस दारुबंदी ठेवण्यात येणे, तरीसुद्धा गैरमार्गाने दारुची मोठ्या प्रमाणात विक्री होणे, सर्वसामान्यांकडून डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर जयंती, बुध्दजयंती, ईद मिलादुनब्बी, महावीर जयंती, रामनवमी, ख्रिसमस, गुरुनानक जयंती, अण्णाभाऊ साठे जयंती या दिवशी ड्रायडे ठेवण्याची मागणी होत असणे, राज्यात उत्पादन शुल्क अधिकारी यांच्याकडे वरील दिवशी ड्रायडे ठेवण्याबाबत निवेदन देणे, त्यांच्या माध्यमातून, जिल्हाधिकाऱ्यांच्या माध्यमातून राज्य शासनाकडे या मागणीचा प्रस्ताव पाठविणे व महाराष्ट्र प्रोव्हिबिशन अॅक्ट, १९४९ मधील कलम ९ ए (२) (बी) व कलम २६ (बी) मध्ये सुधारणा करणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(७) **अॅड. जयदेव गायकवाड, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"विश्वरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी त्यांच्या हयातीत पिपल्स एज्युकेशन सोसायटीची स्थापना करून संपूर्ण राज्यभर विविध शैक्षणिक संस्थांची उभारणी केलेली असणे, समाजातील गरीब, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी हक्काच्या शैक्षणिक वास्तू निर्माण केलेल्या असणे, या संस्थांपैकी मुंबईतील सिध्दार्थ महाविद्यालय व डॉ.आंबेडकर महाविद्यालय ही देखील महाविद्यालये असणे, राज्याच्या खेड्यापाड्यातून गरीब मागासवर्गीय समाजातील उच्च शिक्षणासाठी शहरात येणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी निवासाची व्यवस्था असावी या उद्देशाने डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी स्वतः ज्याचे वास्तूविशारद केले अशी मुंबईतील वडाळा येथील सिध्दार्थ विहार ही वास्तू काही वर्षापूर्वी मोडकळीस आल्याने जमीनदोस्त करण्यात येणे, ही वास्तू जमीनदोस्त झाल्याने उच्च शिक्षणासाठी मुंबईत येणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना मुंबईत निवासासाठी अनेक अडचणी येत असणे, समाजात आजही पिढ्यानपिढ्या शिक्षणापासून वंचित राहिलेला मागासवर्गीय समाज मोठ्या प्रमाणात असणे व तो आर्थिकदृष्ट्याही मागास असणे, त्याच्या

उत्कर्षासाठी त्याला उच्च शिक्षणाच्या संधी उपलब्ध होण्यासाठी मुंबईत जमीनदोस्त करण्यात आलेल्या सिध्दार्थ विहार येथे पुन्हा नव्याने अत्याधुनिक असे निवासी विद्यार्थी वसतिगृह निर्माण करण्याची होत असलेली मागासवर्गीय व दुर्बल घटकातील समाजाची मागणी, या मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(८) **सर्वश्री. विनायकराव मेटे**, धनंजय मुंडे, सुनिल तटकरे, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, संजय दत्त, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री. आनंदराव पाटील, रामहरी रुपनवर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्रातील मराठा समाजाला दिनांक ९ जुलै, २०१४ रोजी मागणीप्रमाणे शासनाने ईएसबीसी या प्रवर्गामध्ये १६ टक्के आरक्षण देणे, तसा अध्यादेश शासनाने काढणे, सदरील अध्यादेशाला दिनांक १४ नोव्हेंबर, २०१४ रोजी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी स्थगिती देणे, त्यानंतर शासनाने डिसेंबर, २०१४ च्या नागपूर अधिवेशनामध्ये मराठा आरक्षण कायदा करणे, परंतु या कायद्याला सुध्दा दिनांक ७ एप्रिल, २०१५ रोजी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी स्थगिती देणे, त्यानंतर आजतागायत मा.उच्च न्यायालयामध्ये मराठा आरक्षण खटल्यावर सुनावणी सुरु होऊ शकलेली नसणे, याप्रकरणी शासन काय प्रयत्न करीत आहे याबाबत समाजामध्ये संभ्रम निर्माण होणे आणि त्यामुळे संतापाची भावना व्यक्त होणे, दिनांक ९ जुलै, २०१४ ते १४ नोव्हेंबर, २०१४ या दरम्यानच्या आरक्षण कालावधीमध्ये ज्या विद्यार्थ्यांना शिक्षणामध्ये प्रवेश व शैक्षणिक सवलती आणि दरम्यानच्या काळामध्ये याआधारे नोकरीकरीता जाहिराती आल्या, मुलाखती झाल्या, निवड झाली पण नियुक्त्या मात्र झाल्या नसणे, याबाबत अनेक वेळा बैठका घेऊन चर्चा होणे परंतु काही निष्पन्न झालेले नसणे, त्यामुळे मराठा समाजामध्ये निर्माण झालेला संताप व यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

पाच : म.वि.प. नियम १०१ - अ अन्वये विशेष उल्लेख - (असल्यास).

- मध्यंतर -

सहा : शासकीय विधेयके —

विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

(१) "सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक २७ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१६"

(अ) विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक २७ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन विधानपरिषदेच्या १२ सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतित्वत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ब) विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.प्रकाश गजभिये, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक २७ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन विधानपरिषदेच्या १० सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतित्वत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(२) "सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक २६ - महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१६"

(अ) विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक २६ - महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन विधानपरिषदेच्या १२ सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतित्वत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ब) विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.प्रकाश गजभिये, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक २६ - महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन विधानपरिषदेच्या १० सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतित्वत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(३) "सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक २५ - महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा) विधेयक, २०१६"

(अ) विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक २५ - महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा) विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन विधानपरिषदेच्या १२ सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ब) विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक २५ - महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा) विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन विधानपरिषदेच्या १० सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(४) "सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण विधेयक, २०१६"

(अ) विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन विधानपरिषदेच्या १२ सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ब) विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन विधानपरिषदेच्या १० सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

दर्शविण्यात आलेले म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) — (अनुक्रमांक (क) व (ख)) -

(क) सर्वश्री. माणिकराव ठाकरे, धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, सुनिल तटकरे, नारायण राणे, हेमंत टकले, संजय दत्त, जयंत पाटील, सुभाष झांबड, सतिश चव्हाण, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामराव वडकुते, अॅड.रामहरी रुपनवर, सर्वश्री. प्रकाश गजभिये, चंद्रकांत रघुवंशी, जयवंतराव जाधव, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री.संदिप बाजोरिया, अब्दुल्लाखान दुराणी, आनंदराव पाटील, विक्रम काळे, अमरनाथ राजूरकर, अनिल भोसले, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.नरेंद्र पाटील, डॉ.सुधीर तांबे, सर्वश्री. अनिल तटकरे, हरिसिंग राठोड, ख्वाजा बेग, जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव - (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर) -

"राज्यात ३ ते ४ वर्षांपासून अनियमित पावसामुळे महाराष्ट्रातील विशेषतः विदर्भ, मराठवाडा व महाराष्ट्रातील अन्य दुष्काळी भागात होत असलेली सततची नापीकी, तसेच शेतमालाला भाव न मिळणे, यामुळे शेतकऱ्यांची खालावलेली आर्थिक स्थिती, परिणामी मोठ्या प्रमाणात होत असलेल्या शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या, यावर्षी खरीप हंगामात आर्थिक दृष्ट्या शेतकरी प्रचंड अडचणीत सापडणे, या परिस्थितीत बँकांना पुनर्गठनाचे शासनाने सूचित करूनही शेतकऱ्यांना कर्ज न मिळणे, मोठ्या प्रमाणात शेतकरी कर्जापासून वंचित असणे, शेतकऱ्यांनी काढलेल्या विम्याचा पुरेसा लाभ न होणे, ५० टक्क्यापेक्षा कमी आणेवारी असलेल्या गावांना शासनाने मदत जाहिर करूनही आर्थिक मदत न मिळणे, त्यातच विमा कंपन्यांनी प्रिमियमचे वाढविलेले दर, विम्याच्या प्रिमियममधून अल्पभूधारकांना सवलती पासून वंचित ठेवणे, चालू वर्षी खरीप हंगामाकरिता बियाणांचा तुटवडा, वाढलेले दर त्यातच अनेक कंपन्यांनी निकृष्ट दर्जाच्या बियाणांची केलेली विक्री, चालू हंगामात विम्याची रक्कम भरण्याची अंतिम मुदत ३१ जुलै पर्यंत असल्याने ती वाढविण्याची असलेली गरज, या सर्व परिस्थितीमुळे शेतकऱ्यांची खालावलेली आर्थिक परिस्थिती पाहता व शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येचे वाढलेले प्रमाण लक्षात घेता राज्यातील शेतकऱ्यांना संपूर्ण कर्ज माफी याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(ख) डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड. अनिल परब, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.गोपीकिसन बाजोरिया, प्रविण दरेकर, रविंद्र फाटक, गिरीशचंद्र व्यास, सुजितसिंह ठाकूर, विनायक मेटे, श्रीमती स्मिता वाघ, डॉ.अपूर्व हिरे, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव — (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर) -

"राज्यात शासकीय रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करणे, गुणवत्तापूर्ण रुग्णसेवा पुरविणे, याबाबत विविध योजना राबविण्यात येणे, राज्यातील कोकण व डोंगराळ प्रदेशात तसेच आत्महत्याग्रस्त जिल्ह्यांमध्ये वॉक इन इंटरव्यूद्वारे वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पदे भरणे सुरू करणे, गरोदर मातांना घर ते रुग्णालय व रुग्णालय ते घर जाण्यासाठी "वात्सल्य रुग्ण वाहिका" योजना कार्यान्वित करणे, दिनांक २ ऑक्टोबर, २०१६ पासून महात्मा ज्योतिबा फुले जीवनदायी योजना कार्यान्वित करण्यात येणार असणे, त्याअंतर्गत आजारांची संख्या २७६ वरून ११०० पर्यंत आणि खर्चाची दिड लाखांची मर्यादा दोन लाखांपर्यंत वाढविण्याचे प्रस्तावित असणे, दिनांक २ ऑक्टोबर, २०१६ पासून बाळासाहेब ठाकरे अपघात विमा योजना कार्यान्वित करण्यात येणार असणे, कॉलेज ऑफ फिजिशियन अँड सर्जन अंतर्गत राज्यातील सर्व जिल्हा रुग्णालयामध्ये पदव्युत्तर अभ्यासक्रम सुरू करणे, कर्करोग टाळण्यासाठी तंबाखू सेवन नियंत्रण उपक्रम राबविण्यात येणे, राज्यभर जलयुक्त शिवार योजना राबविण्याचे शासनाचे धोरण पूर्णत्वाने फलद्रुप होणे, सद्यःस्थितीत शिवारे भरभरून वाहत असल्याचे चित्र गावोगाव दिसून येणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

आठ : अर्धा-तास चर्चा — म.वि.प. नियम ९२ अन्वये (बैठकीच्या शेवटी) -

(१) श्री.रामहरी रुपनवर, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"राज्यातील शेतकऱ्यांच्या दृष्टीने अन्न, फळे व भाजीपाला प्रक्रिया उद्योग राज्यात प्रभावीपणे राबविणे आवश्यक असणे, त्यामुळे ग्रामीण भागात उद्योगांची निर्मिती होऊन शेतकऱ्यांच्या मालाला चांगला भाव मिळणे, दिनांक ५ जानेवारी, २०१३ च्या शासन निर्णयानुसार अन्न प्रक्रिया उद्योग अंमलबजावणीसाठी जिल्हास्तरावर अन्न प्रक्रिया अभियान समिती गठीत करण्याचे निर्देश दिलेले असूनही त्याची अंमलबजावणी न होणे, या अभियानातील गोल्ड चैन, क्लस्टर, फूडपार्क इत्यादी योजनांसाठी केंद्र शासनाचे अनुदान असतानाही या उद्योगाचा विकास न होणे, भरडधान्य योजना (ज्वारी, बाजरी, राई) प्रक्रिया मशिनरीचा पुरवठा राज्यात झाला पण यात ९० टक्के मशिनरी बंद असणे, त्यामुळे सदर अभियानाचे योग्य नियोजन होण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री.किरण पावसकर, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"राज्यात अन्न, दुध, फळे, भाज्या, खाद्यतेल व तत्सम खाद्यपदार्थांमध्ये

असुधारित प्रत

होणारी भेसळ रोखण्यासाठी ठोस उपाययोजना करणे, अन्न पदार्थांमध्ये वापरण्यात येणारे रंग निवृष्ट दर्जाचे असल्याने अनेक रोगांचा होणारा प्रादुर्भाव, अन्न व औषध प्रशासनात कर्मचाऱ्यांची व प्रयोगशाळा व तत्सम साधनांचा अभाव, मुंबईसह प्रमुख शहरांमध्ये मोठ्या प्रमाणात होणारी दुध भेसळ, अन्न भेसळ करणाऱ्यांच्या बाबतीत कायद्यात असणाऱ्या तरतुदी जशा शिक्षा, दंड अधिक प्रभावी करणे, याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : ३० जुलै, २०१६.

उत्तमसिंग चव्हाण,
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.